

Ομιλία Δημάρχου Ρεθύμνης Κου Γιώργη Χ. Μαρινάκη στη διοργάνωση «Eco – Fest 2020» ένα συνέδριο αφιερωμένο στις Πράσινες Πόλεις, τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και την Ηλεκτροκίνηση με τίτλο:

«Πολιτικές και Χρηματοδοτικές λύσεις για την Τοπική Αυτοδιοίκηση – Το παράδειγμα του Δήμου Ρεθύμνης»

Κυρίες και Κύριοι,

Με χαρά και ικανοποίηση συμμετέχουμε ως Δήμος Ρεθύμνης στις πολύ ενδιαφέρουσες δράσεις που περιλαμβάνονται στην διοργάνωση «Eco – Fest 2020» της Ελληνικής Εταιρείας Ενεργειακής Οικονομίας (Η.Α.Ε.Ε.), της οικονομικής ιστοσελίδας «Insider.gr» και του Δήμου Αθηναίων, με την υποστήριξη της ΚΕΔΕ. Ευχαριστούμε τους διοργανωτές για την τιμητική πρόσκληση κι ευχόμαστε ή επιτυχία της να υπερβεί τις προσδοκίες τους.

Στο Ρέθυμνο, η ηλεκτροκίνηση, κατέχει εξέχουσα θέση στον ολοκληρωμένο Σχεδιασμό Βιώσιμης Ανάπτυξης του Δήμου, βασικοί πυλώνες του οποίου είναι η Βιώσιμη Κινητικότητα και η Βιώσιμη Ενέργεια. Από την πρώτη στιγμή, μελετήσαμε ενδελεχώς τα δεδομένα του Ρεθύμνου, μιας πόλης με εξαιρετικό φυσικό περιβάλλον, πλούσιο πολιτισμό και ισχυρή παράδοση, η οποία, παρά τη δυναμική της εξέλιξη τις τελευταίες τρεις δεκαετίες λόγω εκρηκτικής αύξησης του τουρισμού, που αποτελεί άλλωστε και το βασικό αναπτυξιακό της άξονα και τον συνακόλουθο υπερδιπλασιασμό του πληθυσμού της κατά τους θερινούς μήνες, τη λειτουργία της ως έδρα του Πανεπιστημίου Κρήτης, την πολεοδομική και κυκλοφοριακή της συγκρότηση στη βάση δεδομένων που δεν ανταποκρίνονταν πλέον στις νέες ανάγκες των κατοίκων κι επισκεπτών, κατάφερε να διατηρήσει τα ιδιαίτερα στοιχεία της φυσιογνωμίας και της ταυτότητά της, που την καθιστούν ξεχωριστή.

Το όραμα μας ήταν η ανάδειξη και αναγνωρισιμότητα του Δήμου Ρεθύμνης, όχι μόνο ως ένας αξιόλογος τουριστικός προορισμός αλλά και ως πρότυπο βιώσιμου – νησιωτικού Δήμου μεσαίου μεγέθους που ενσωματώνει στοιχεία έξυπνης πόλης και αποτελεί τόπο υποδοχής σοβαρών επενδυτικών πρωτοβουλιών. Επικεντρωθήκαμε λοιπόν, στη χάραξη μιας στρατηγικής ανάδειξης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του Ρεθύμνου με έμφαση στην αστική και περιαστική ανάπτυξη, την ανάδειξη και διαχείριση του παραλιακού

μετώπου, την αξιοποίηση της εξαιρετικής ενδοχώρας μας, την προστασία και αύξηση του πρασίνου, την προστασία των ρεμάτων, του τοπίου, των ευπαθών περιοχών, την ενεργειακή πολιτική του Δήμου για την εξοικονόμηση ενέργειας και την μείωση των εκπεμπόμενων ρύπων CO₂.

Γνωρίζαμε καλά πως η μεταμόρφωση του Ρεθύμνου σε μια πόλη όμορφη, ανθρώπινη, υγιή οικονομικά και φιλόξενη για κατοίκους και επισκέπτες, προϋπέθετε οργάνωση, ολοκληρωμένο σχεδιασμό, αξιοπιστία του Δήμου στα κέντρα λήψης αποφάσεων, επίμονες διεκδικήσεις σ' ένα ανταγωνιστικό και οικονομικά ευάλωτο εθνικό και διεθνές περιβάλλον, διαρκής παρακολούθηση των εξελίξεων, υψηλό κοινωνικό και οικονομικό κόστος.

A. Ολοκληρωμένος Στρατηγικός σχεδιασμός Βιώσιμης Ανάπτυξης στο Δήμο Ρεθύμνου

Προτεραιότητα αποδώσαμε στη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, με έμφαση στην προώθηση της Βιώσιμης Κινητικότητας. Απευθυνθήκαμε σε ειδικούς επιστήμονες, τη Μονάδα Βιώσιμης Κινητικότητας του ΕΜΠ με επικεφαλής τον καθηγητή Θ. Βλαστό και τους συνεργάτες του και με τη δική τους συνδρομή εκπονήθηκε μια εξειδικευμένη επιστημονική στρατηγική μελέτη για την υλοποίηση ενός ρεαλιστικού, ολοκληρωμένου και εφαρμόσιμου Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας. Οι πυλώνες του πρώτου μας σχεδίου βιώσιμης κινητικότητας ήταν:

- η στήριξη και ενίσχυση της δημόσιας συγκοινωνίας
- η πεζοδρόμηση του ιστορικού και σύγχρονου κέντρου της πόλης
- η ανάπλαση της παραλιακής ζώνης
- η διαχείριση της στάθμευσης
- η δημιουργία ενός δικτύου ποδηλάτου που θα καλύπτει το σύνολο της πόλης με στόχο να δοθούν κίνητρα για βιώσιμες μετακινήσεις και έμμεσα να ενισχυθεί η επιχειρηματική δραστηριότητα σε ένα υγιές, φιλικό και βιώσιμο αστικό περιβάλλον.

Με βάση λοιπόν τη συγκεκριμένη μελέτη και την αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών πόρων υλοποιήσαμε μια σειρά παρεμβάσεων με αναπλάσεις δρόμων, πεζοδρομίων (περίπου 20 χιλιόμετρα νέων πεζοδρόμων), τουλάχιστον 5 μεγάλων πλατειών

καθώς και δημιουργία ενός εκτεταμένου δικτύου ποδηλατοδρόμων συνολικού μήκους 12 χλμ περίπου και Δίκτυο εντός παλαιάς πόλης – ιστορικού κέντρου μήκους 3,5χλμ..

Δώσαμε ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της προσβασιμότητας και τη διευκόλυνση της μετακίνησης των ΑμεΑ στην πόλη του Ρεθύμνου. Συνεργαστήκαμε με την ΕΣΑΜΕΑ για τον από κοινού σχεδιασμό και την υλοποίηση χρηματοδοτικών προγραμμάτων εφαρμόζοντας οδεύσεις τυφλών στα αναπλασμένα πεζοδρόμια, ράμπες πρόσβασης στην πλειοψηφία των δημοσίων κτιρίων (Δημαρχείο Νοσοκομείο, Φρούριο Φορτέτζα, Πινακοθήκη, κ.α), έξυπνα συστήματα σε φωτεινούς σηματοδότες για εξυπηρέτηση των ΑμεΑ με ηχητική και οπτική σήμανση σε όλα τα φανάρια της πόλης.

Τα αποτελέσματα αυτής της προσπάθειας έχουν θετικό πρόσημο, ενώ αρχίζουν να κεφαλαιοποιούνται με το πέρασμα του χρόνου και αποτυπώνονται στην:

- Αύξηση της κυκλοφορίας των πεζών, ως προϊόν της ανεμπόδιστης και ασφαλούς μετακίνησής τους αλλά και της πληθώρας των επιλογών που έχουν για συνάθροιση σε δημόσιους χώρους.
- Αύξηση της μετακίνησης των ποδηλατών λόγω του δικτύου ποδηλατοδρόμων
- Αύξηση της κυκλοφορίας συνανθρώπων μας με κινητικά προβλήματα ή με προβλήματα όρασης, αφού τέθηκε στη διάθεση τους ένα δίκτυο 20 περίπου χιλιομέτρων νέων πεζοδρόμων με οδεύσεις τυφλών, ράμπες πρόσβασης στην πλειοψηφία των δημοσίων κτιρίων (Δημαρχείο Νοσοκομείο, Φρούριο Φορτέτζα, Πινακοθήκη, κ.α.) και ήδη διαφαίνεται η αύξηση στον τουρισμό ΑμεΑ με επακόλουθες θετικές επιπτώσεις στην τοπική οικονομία.

Το σημαντικότερο όμως είναι ότι άρχισε να αλλάζει η νοοτροπία των οδηγών, που ήταν και η μεγαλύτερη πρόκληση. Πλέον ο πεζός έχει προτεραιότητα. Οι οδηγοί σταματούν στις διαβάσεις. Είναι μια νέα ελπιδοφόρα πραγματικότητα για το Ρέθυμνο. Το όριο ταχύτητας στο δρόμο μπροστά στην μεγάλη αμμώδη παραλία της πόλης μας έχει καθοριστεί στα 30 χιλιόμετρα. Έχουν σωθεί ανθρώπινες ζωές μέσα από τις παρεμβάσεις αυτές. Μέσα στα τελευταία 10 χρόνια έχουμε μια κατακόρυφη πτώση των τροχαίων θανατηφόρων ατυχημάτων στον αστικό ιστό σε ποσοστό 80 %. Τα αποτελέσματα είναι στ' αλήθεια θεαματικά. Η συστηματική και οργανωμένη προσπάθεια, ενθάρρυνσης δημοτών κι επισκεπτών να επιλέξουν το περπάτημα, το ποδήλατο και τη δημόσια συγκοινωνία ως τα κυρίαρχα μέσα μετακίνησης τους στο Ρέθυμνο, άρχισε να αποδίδει γόνιμους καρπούς. Για το σκοπό αυτό υλοποιήθηκε πλήθος εκστρατειών ενημέρωσης και βιωματικών σεμιναρίων

και δραστηριοτήτων σε σχολεία ώστε να καλλιεργηθεί μια νέα κουλτούρα κινητικότητας από τις μικρές ηλικίες, των απειράριθμων εκδηλώσεων, Ημερίδων, Συνεδρίων στην πόλη, σε συνεργασία με εξειδικευμένους επιστήμονες σε θέματα κυκλοφορίας και καταξιωμένα Ινστιτούτα, με αποδέκτες συμπολίτες όλων των ηλικιακών διαστρωματώσεων, έργων και υποδομών, αλλά και της θετικής διάθεσης και δεκτικότητας που επέδειξε μεγάλη μερίδα συμπολιτών ως προς τα οφέλη της εναλλακτικής μετακίνησης στην ποιότητα ζωής, την οικονομία και την ανάπτυξη.

Έτσι, ο σεβασμός του δημόσιου χώρου και η αλλαγή θέασης που άρχισε σταδιακά και σταθερά αυξητικά να υιοθετείται ως προς τις μετακινήσεις, γίνεται σιγά σιγά κοινός στόχος, όραμα και επιδίωξη του συνόλου της κοινωνίας.

B. Συμμετοχή του Δήμου Ρεθύμνης στο CIVITAS DESTINATIONS.

Προϊόν του Ολοκληρωμένου Σχεδιασμού Βιώσιμης Ανάπτυξης και της προσήλωσής μας στην υλοποίηση του, ήταν και η ένταξη του Δήμου Ρεθύμνης σε ένα σημαντικό Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα το CIVITAS DESTINATIONS, με χρηματοδότηση από το Horizon 2020. Η συμμετοχή μας στο πρόγραμμα ήταν μια κατάκτηση, υπαγορευμένη από τη συστηματική διεκδίκηση αλλά και την ετοιμότητα του Δήμου μας για αξιοποίηση των χρηματοδοτικών ευρωπαϊκών προγραμμάτων προκειμένου να υλοποιήσουμε καινοτόμες παρεμβάσεις. Ο Δήμος Ρεθύμνης σε συνεργασία με το Εργαστήριο Ανανεώσιμων και Βιώσιμων Ενεργειακών Συστημάτων του Πολυτεχνείου Κρήτης, τον άλλο Έλληνα εταίρο μας στο πρόγραμμα, αποτέλεσε τον πρώτο ελληνικό Δήμο, ο οποίος εντάχθηκε ως πόλη υλοποίησης καινοτόμων παρεμβάσεων στην πλατφόρμα του CIVITAS, με στόχο να υλοποιήσουμε ένα φιλόδοξο σχέδιο καινοτόμων παρεμβάσεων και στοχευμένες δράσεις ενίσχυσης της βιώσιμης κινητικότητας για καθαρές, ασφαλείς, έξυπνες και βιώσιμες μεταφορές για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της πόλης μας. Πράγματι, η υλοποίηση του εν λόγω έργου, προσέδωσε στη Βιώσιμη Κινητικότητα, στο Ρέθυμνο, μια νέα διάσταση και ένα περισσότερο ουσιαστικό και αναπτυξιακό περιεχόμενο στον τρόπο σκέψης και δράσης των Ρεθυμνιωτών, ενώ παράλληλα μας επέτρεψε να υλοποιήσουμε καινοτόμες παρεμβάσεις, και να προωθήσουμε τομείς, όπως η ηλεκτροκίνηση, που δυστυχώς στη χώρα μας ακόμα και σήμερα βρίσκονται σε εμβρυακό στάδιο.

Η υλοποίηση των παρεμβάσεων αυτών έχει ήδη αρχίσει να επιφέρει και θα επιφέρει ακόμα σημαντικότερα οφέλη μετά την ολοκλήρωση του έργου:

Στο περιβάλλον

- Εξοικονόμηση Ενέργειας και αύξηση της Ενεργειακής αποδοτικότητας
- Μείωση της ηχορύπανσης,
- Βελτίωση της ποιότητας αέρα κλπ.

Στην τοπική κοινωνία

- Μείωση ατυχημάτων,
- Απελευθέρωση και βελτίωση των δημόσιων χώρων,
- Αυξημένη προσβασιμότητα,
- Μείωση χρήσης αυτοκινήτου και κυκλοφορικής συμφόρησης,
- Έλεγχος παράνομης στάθμευσης κλπ.

Στην τοπική οικονομία

- Αύξηση τουρισμού,
- Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας,
- Παροχή επενδυτικών ευκαιριών,
- Ενδυνάμωση χρήσης εναλλακτικών μέσων μετακίνησης όπως δημόσια συγκοινωνία, ποδήλατο, περπάτημα κλπ

Γ. Δράσεις για την προώθηση της Ηλεκτροκίνησης στο πλαίσιο του Destinations.

Η ηλεκτροκίνηση αποτελεί και για το Δήμο Ρεθύμνης τη σύγχρονη πρόκληση στη μετακίνηση. Μια νέα επιλογή, η οποία κερδίζει αργά αλλά με ανοδική τάση, το δικό της μερίδιο στον τομέα της μετακίνησης. Στο Ρέθυμνο, μέσα από το πρόγραμμα CIVITAS DESTINATIONS φροντίσαμε να εντάξουμε την ηλεκτροκίνηση στη ζωή των πολιτών και των επισκεπτών μας και υλοποιήσαμε πιλοτικές παρεμβάσεις για να μπορέσουμε να διαγνώσουμε τα ενδεχόμενα προβλήματα και τις αδυναμίες που υπάρχουν, αλλά και για να αξιολογήσουμε τα προφανή οφέλη με απτά και μετρήσιμα πρακτικά αποτελέσματα. Συγκεκριμένα:

1) Εγκατάσταση Σταθμών Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων

Μέσω του DESTINATIONS, έχουν ήδη εγκατασταθεί 3 σταθμοί φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, σε δημοτικούς χώρους στάθμευσης, προκειμένου να είναι εύκολα προσβάσιμοι

από όλους, προσφέροντας δωρεάν φόρτιση στους κάτοχους ηλεκτρικών οχημάτων. Παρόλο που παρατηρούμε, με ικανοποίηση, μια συνεχώς αυξανόμενη χρήση των φορτιστών, το οποίο καταδεικνύει έμπρακτα την αύξηση του αριθμού ηλεκτρικών οχημάτων που κυκλοφορούν στην πόλη μας, είναι προφανές ότι αυτοί δεν επαρκούν για την κάλυψη των συνολικών αναγκών μετακίνησης των κατόχων ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων.

Για τον λόγο αυτό, έχουμε ήδη σχεδιάσει και προχωράμε άμεσα στην εγκατάσταση 2 πρόσθετων σταθμών ταχείας φόρτισης. Είναι, ωστόσο, απαραίτητο να προχωρήσουμε σε μια ολιστική προσέγγιση του θέματος. Για να κερδηθεί η εμπιστοσύνη των οδηγών και να εδραιωθεί η αξιοπιστία της μετακίνησης με ηλεκτροκίνητα οχήματα είναι απαραίτητο η κεντρική πολιτεία να εξασφαλίσει τη δημιουργία ενός ενιαίου δικτύου σταθμών φόρτισης σε όλη την επικράτεια. Είναι δικαιολογημένη η επιφύλαξη των οδηγών όταν δεν γνωρίζουν την αυτονομία του οχήματος τους για να διανύσουν παραδείγματος χάριν την απόσταση Ρέθυμνο-Ηράκλειο. Και αυτή η ανασφάλεια δεν αφορά μόνον τα ηλεκτρικά Ι.Χ. αλλά και τα ηλεκτρικά λεωφορεία και τα αντίστοιχα μικρά επαγγελματικά οχήματα που πλέον είναι διαθέσιμα και στη χώρα μας.

Οι εγγενείς δυσκολίες πάραυτα, δεν μας αποθάρρυναν να οργανώσουμε εκστρατείες εξοικείωσης των πολιτών με την ηλεκτροκίνηση. Τα τρία τελευταία χρόνια, ο Δήμος Ρεθύμνης διοργανώνει κάθε Σεπτέμβρη, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Κινητικότητας, μεταξύ πλείστων άλλων δράσεων για τη βιώσιμη κινητικότητα, έκθεση ηλεκτροκίνητων οχημάτων. Στη φετινή διοργάνωση, μάλιστα εντάξαμε στο πρόγραμμα, σε συνεργασία με το Εργαστήριο Ανανεώσιμων και Βιώσιμων Ενεργειακών Συστημάτων του Πολυτεχνείου Κρήτης, ειδική εκδήλωση με βιωματικές δράσεις για μικρούς και μεγάλους με θέμα «Μετακινούμαστε έξυπνα – Μετακινούμαστε οικολογικά – Η ηλεκτροκίνηση στη ζωή μας» ενώ σε συνεργασία με τοπικούς αντιπροσώπους εταιριών αυτοκινητοβιομηχανίας πραγματοποιήσαμε Έκθεση με δυνατότητα δοκιμαστικής οδήγησης (test drive) των νέων μοντέλων ηλεκτρικών οχημάτων, στη Μαρίνα Ρεθύμνου. Η διοργάνωση έτυχε θερμού ενδιαφέροντος από τους συμπολίτες και επισκέπτες παρέχοντας τη δυνατότητα σε δεκάδες επισκέπτες, να ενημερωθούν για τις τελευταίες εξελίξεις, τις μεγάλες αυτονομίες και την αξιοπιστία των ηλεκτρικών οχημάτων. Κυρίως, όμως τους επέτρεψε να οδηγήσουν ένα ηλεκτρικό όχημα και να αποκτήσουν ίδια αντίληψη για τη μεγάλη διαφορά και τα σημαντικά πλεονεκτήματα των ηλεκτρικών οχημάτων.

2) Δρομολόγηση του πρώτου Ηλεκτρικού λεωφορείου (Minibus) στην Ελλάδα.

Η προμήθεια ενός ηλεκτρικού λεωφορείου (minibus) και η δρομολόγηση του σε μια διαδρομή που συνδέει το σταθμό των ΚΤΕΛ, τα δημοτικά Παρκινγκ και το λιμάνι με το ιστορικό κέντρο και την παραλία της πόλης, αποτέλεσε άλλη μια πρωτοπορία στις δράσεις μας για την ηλεκτροκίνηση. Με το λεωφορείο, οι πολίτες κι επισκέπτες, έχουν την επιλογή της δωρεάν μετακίνησής τους, κατά τακτά διαστήματα καθημερινώς, στο κέντρο της πόλης. Συνεργαστήκαμε με το ΚΤΕΛ, τον καθ' ύλην αρμόδιο φορέα για την εκτέλεση των αστικών συγκοινωνιών στην πόλη μας, επιδιώκοντας αφενός μεν να ενσωματώσουμε αρμονικά το ηλεκτρικό λεωφορείο στην αστική συγκοινωνία της πόλης και αφετέρου να δώσουμε την ευκαιρία και το αναγκαίο κίνητρο εξοικείωσης του ΚΤΕΛ με τα ηλεκτρικά λεωφορεία σε πραγματικές συνθήκες και όχι θεωρητικά και εξ αποστάσεως.

Η δρομολόγηση του πρώτου Ηλεκτρικού Λεωφορείου στην Ελλάδα είναι κάτι που μας έκανε ασφαλώς υπερήφανους, αλλά παράλληλα αποτέλεσε μια βασανιστική πρόκληση διαχείρισης της γραφειοκρατίας που αφορούσε την αδειοδότηση και έγκριση της κυκλοφορίας του, η οποία επέφερε πολύμηνη καθυστέρηση στη δρομολόγηση του. Αρκεί να αναφέρω, ότι ενώ το λεωφορείο θα μπορούσε να τεθεί σε κυκλοφορία από το Νοέμβριο του 2018, χρειάστηκε να περιμένουμε μέχρι το καλοκαίρι του 2019, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι γραφειοκρατικές διαδικασίες και να εκδοθούν οι σχετικές αδειοδοτήσεις.

Έκτοτε, συνεχίζουμε ακάθεκτοι την προσπάθειά μας για την πλήρη ένταξή του στην καθημερινή μετακίνηση των πολιτών. Μάλιστα, στο πλαίσιο ειδικής εκδήλωσης «Ηλεκτροκίνηση και Δημόσια Συγκοινωνία» παρουσιάσαμε το Ηλεκτρικό λεωφορείο και τις δυνατότητες του στους πολυάριθμους επισκέπτες της δράσης. Στην παρουσίαση όπως και στην βόλτα με το ηλεκτρικό λεωφορείο που επιφυλάχθηκε στους επισκέπτες, συμμετείχαν ο Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών Κεφαλογιάννης Ιωάννης, ο Γενικός Γραμματέας Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος Μπακογιάννης Ευθυμίου, εκπρόσωποι του ΚΤΕΛ και της κατασκευάστριας εταιρείας Karsan.

Με μεγάλη ικανοποίηση, ακούμε από τους εκπροσώπους του ΚΤΕΛ, ότι είναι ικανοποιημένοι από την εμπειρία του ηλεκτρικού λεωφορείου και υπάρχουν πραγματικά σκέψεις και σχεδιασμός για την απόκτηση και άλλων ηλεκτρικών λεωφορείων. Δεν μπορούμε όμως να μην αναφερθούμε και πάλι στην ανάγκη στήριξης και παροχής κινήτρων από την πολιτεία. Είναι λογικές οι αμφιβολίες και εύλογες οι επιφυλάξεις όλων των επαγγελματιών απέναντι στα ηλεκτρικά λεωφορεία παρόλο που σε πολλές Ευρωπαϊκές πόλεις η αναλογία ηλεκτρικών / συμβατικών λεωφορείων προσεγγίζει τη μονάδα. Για την ενσωμάτωση των ηλεκτρικών λεωφορείων στη δημόσια συγκοινωνία απαιτείται σημαντική επένδυση και ενίσχυση των υποδομών σε φορτιστές και χώρους στάθμευσης. Ωστόσο, τα

οφέλη είναι τόσο σημαντικά, που πιστεύω η πολιτεία αξίζει να το δει πιο ολοκληρωμένα και να προχωρήσει στην παροχή των κατάλληλων κινήτρων για να ενισχύσει την σημαντική αυτή προσπάθεια.

3) Προμήθεια του πρώτου δημοτικού ηλεκτρικού αυτοκινήτου (αμιγώς ηλεκτρικό - όχι υβριδικό) για τις ανάγκες μετακίνησης των υπαλλήλων της Τ.Υ. αλλά και του Δημάρχου.

Προκειμένου να αποτελέσουμε εμείς οι ίδιοι το παράδειγμα, και να δείξουμε την έμπρακτη στήριξή μας στην ηλεκτροκίνηση, αποφασίσαμε και προβήκαμε στην αγορά του πρώτου δημοτικού ηλεκτρικού Ι.Χ. το οποίο χρησιμοποιούμε καθημερινά για τις ανάγκες της υπηρεσίας. Η επιλογή μας αυτή, μας επέτρεψε να αποκτήσουμε μια ρεαλιστική εικόνα για τα πραγματικά πλεονεκτήματα και να δούμε από κοντά τα προβλήματα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι οδηγοί ηλεκτρικών οχημάτων. Εδώ και ένα χρόνο πλέον, μετακινούμε σχεδόν αποκλειστικά με το ηλεκτρικό αυτοκίνητο του Δήμου μας και μπορώ να εκφέρω μια πραγματική άποψη τόσο για τα οφέλη όσο και για τα προβλήματα τα οποία καλούνται να αντιμετωπίσουν οι ιδιοκτήτες ηλεκτρικών Ι.Χ.

4) Εγκατάσταση του πρώτου συστήματος κοινόχρηστων αμιγώς ηλεκτρικών ποδηλάτων στην Ελλάδα και αντίστοιχου συστήματος ηλεκτρικών πατινιών.

Για εμάς προώθηση της ηλεκτροκίνησης δεν θα μπορούσε να σημαίνει μόνο το ηλεκτρικό αυτοκίνητο αλλά και τα ηλεκτρικά ποδήλατα και πατίνια. Η προώθηση της χρήσης του ποδηλάτου αποτελεί σταθερή προτεραιότητα για τον Δήμο μας, ως βασικό μοχλό προώθησης της βιώσιμης κινητικότητας. Μέχρι σήμερα έχει τεθεί στη διάθεση των πολιτών, ένα εκτεταμένο δίκτυο ποδηλατοδρόμων συνολικού μήκους 12 χλμ., που εκτείνεται σε κεντρικούς δρόμους της πόλης και το παραλιακό μέτωπο, και αξιοποιώντας τη χρηματοδότηση από το Leader δρομολογήσαμε τη δημιουργία ενός ποδηλατικού δικτύου, που εκτείνεται σε όλο το μήκος του Δήμου και την ενδοχώρα σε μια διαδρομή μήκους 70 χιλιομέτρων, προκειμένου κάτοικοι και επισκέπτες να χρησιμοποιούν ποδήλατα για τις μετακινήσεις τους, συνδυάζοντας τη μετακίνησή με την ευεξία που προσφέρει η βόλτα κατά μήκος μιας καταπληκτικής διαδρομής.

Επιπρόσθετα, στη νέα πλατεία του Αγ. Γεωργίου, έκτασης 8 στρεμμάτων, που παραδίδουμε εντός των ημερών, δημιουργήθηκε ποδηλατόδρομος, ενώ προβλέπεται, και

πρόκειται να εγκατασταθεί, σύντομα, ένα πρόσθετο σύστημα δημοτικών – κοινόχρηστων ηλεκτρικών ποδηλάτων και ενός ποδηλάτου ΑμεΑ.

Παράλληλα προσπαθούμε να ενισχύσουμε και να αξιοποιήσουμε τις δυνατότητες εφαρμογής της ενοικίασης κοινόχρηστων ποδηλάτων και κατορθώσαμε να εγκατασταθούν στο Ρέθυμνο ένα σύστημα κοινόχρηστων ηλεκτρικών ποδηλάτων και από το καλοκαίρι που μας πέρασε και ένα αντίστοιχο σύστημα ηλεκτρικών πατινιών. Όλο το καλοκαίρι στην πόλη μας κυκλοφορούσαν περισσότερα από 300 ηλεκτρικά ποδήλατα και πατίνια παρέχοντας έναν εναλλακτικό τρόπο μετακίνησης σε κατοίκους και επισκέπτες.

Ασφαλώς, τα προβλήματα είναι πολλά. Το παλιό και «ελλιπές» νομικό πλαίσιο, σε συνδυασμό με την ταχύτατη εξέλιξη των νέων τεχνολογιών και την καθημερινή εμφάνιση νέων εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης με ταχύτατη εξάπλωση, διεθνώς, μας βρήκε απροετοίμαστους. Το γεγονός αυτό, έχει επιφέρει δυσκολίες και δικαιολογημένα παράπονα από πολλούς κατοίκους, ενώ εγείρονται ακόμα και σοβαρά θέματα ασφάλειας, αφού η κίνηση των οχημάτων αυτών δεν έχει μπει ακόμα σε ένα πλαίσιο ελέγχου και δεν έχουν τεθεί οι κανονισμοί και οι δικλείδες εκείνες που θα διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη μετακίνηση όλων των ανθρώπων και που θα ρυθμίσουν την λειτουργία των κοινόχρηστων συστημάτων κατά τρόπο ασφαλή τόσο για τον οδηγό όσο και για τον πεζό, που θα επιτρέπει στα νέα αυτά μέσα να ενταχθούν αρμονικά στον καθημερινό ρυθμό της πόλης. Έτσι ώστε να αποτελέσουν μια ακόμα διαθέσιμη εναλλακτική επιλογή τρόπου μετακίνησης, βελτιώνοντας το μίγμα κινητικότητας των πόλεων.

5) Σχεδιαζόμενα έργα για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης

Πέραν των παραπάνω δράσεων που έχουν ήδη υλοποιηθεί, ο Δήμος Ρεθύμνης, έχει σχεδιάσει και πρόκειται να υλοποιήσει άμεσα μια σειρά παρεμβάσεων που θα ενισχύσει περαιτέρω την προσπάθεια για ενίσχυση της ηλεκτροκίνησης στον τόπο μας. Συγκεκριμένα:

α) Ενίσχυση δικτύου φορτιστών ηλεκτρικών οχημάτων. Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω δύο (2) πρόσθετοι ταχύ – φορτιστές θα τοποθετηθούν σύντομα εντός του αστικού αστού σε Δημοτικούς χώρους στάθμευσης προκειμένου να μεγαλώσει η διασπορά του δικτύου και να εξυπηρετούνται καλύτερα οι οδηγοί των ηλεκτροκίνητων οχημάτων.

β) Προμήθεια ηλεκτρικών ποδηλάτων και πατινιών για τις ανάγκες των δημοτικών υπηρεσιών. Προκειμένου για την έμπρακτη στήριξη και προώθηση της ηλεκτροκίνησης, ο Δήμος θα προβεί στην προμήθεια ηλεκτρικών ποδηλάτων και ηλεκτρικών πατινιών,

προκειμένου να τα χρησιμοποιούν οι Δημοτικοί Υπάλληλοι κατά τις μετακινήσεις τους στο πλαίσιο της εργασίας τους.

γ) Ενίσχυση των κοινόχρηστων ηλεκτρικών ποδηλάτων. Στο αμέσως προσεχές διάστημα πρόκειται να εγκατασταθεί νέο σύστημα δημοτικών κοινόχρηστων ηλεκτρικών ποδηλάτων και ποδήλατα για ΑμεΑ για τους δημότες και επισκέπτες της πόλης

6.) Αναγκαία Μέτρα – Προτάσεις.

Είναι γεγονός πως τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και οι κατασκευάστριες εταιρίες ηλεκτροκίνητων οχημάτων αλλά και το αρμόδιο Ελληνικό Υπουργείο, έχουν επισημάνει, αναγνωρίσει και προβάλλει τα οφέλη της ηλεκτροκίνησης και έχουν προχωρήσει, στη βάση της αρμοδιότητας τους στην προώθηση της με νομοθετικά μέτρα και διευκολύνσεις για τους εν δυνάμει αγοραστές ή χρήστες ηλεκτρικών δημόσιων μέσων μεταφοράς, που όμως δεν επαρκούν.

Στη χώρας μας, οι πωλήσεις ηλεκτρικών και plug-in οχημάτων, παρουσίασαν ασθενή άνοδο συγκριτικά με το 2018, ωστόσο εξακολουθούν να μην ξεπερνούν ούτε το 1% των συνολικών ταξινομήσεων καινούργιων ΙΧ. Η απουσία κινήτρων (μπόνους ή έκπτωση για την αγορά οικολογικού μοντέλου) και η έλλειψη υποδομών (ταχυφοριστές σε δημόσιους χώρους κ.α.) αποτελούν τους δύο βασικούς παράγοντες που φρενάρουν την ανάπτυξη των ηλεκτροκίνητων μοντέλων στην Ελλάδα, σε αντίθεση με πολλές ευρωπαϊκές χώρες που ανθίζουν.

Επιτρέψτε μου, όμως να αναφερθώ και σε ορισμένες άλλες δράσεις που υλοποιούμε στο Ρέθυμνο, οι οποίες αν και δεν εντάσσονται στον τομέα της ηλεκτροκίνησης, αποτελούν κατά τη γνώμη μας σημαντικές παρεμβάσεις στην κατεύθυνση της ενίσχυσης της Πράσινης – Έξυπνης πόλης και συμβάλουν στην Βιώσιμη Ανάπτυξη του Δήμου.

Δ. Άλλες σημαντικές Παρεμβάσεις – Συστήματα Έξυπνης Πόλης.

1.) Έξυπνο Σύστημα Διαχείρισης Στάθμευσης.

Ο Δήμος έχει σχεδιάσει και αυτή την περίοδο υλοποιεί ένα καινοτόμο και ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης της Δημοτικής Στάθμευσης. Συγκεκριμένα, τοποθετούμε αισθητήρες σε όλες τις παρόδιες θέσεις ελεγχόμενης στάθμευσης και συστήματα καταμέτρησης

πληρότητας, σε πραγματικό χρόνο, των μεγάλων δημοτικών χώρων στάθμευσης προκειμένου να μπορούν οι οδηγοί να ενημερώνονται, σε πραγματικό χρόνο, για τις ελεύθερες θέσεις στάθμευσης στην πόλη και χρησιμοποιώντας την εξειδικευμένη εφαρμογή για κινητά τηλέφωνα να μπορούν να καθοδηγούνται προς αυτήν, ακόμα και να πληρώνουν το αντίτιμο της στάθμευσης για τον επιθυμητό χρόνο. Το σύστημα στάθμευσης θα παρέχει πολύ σημαντική ενημέρωση, τόσο στους οδηγούς, όσο και στις δημοτικές υπηρεσίες, καθώς θα αντλήσουμε πολύτιμη πληροφορία για τις πραγματικές ανάγκες της πόλης προκειμένου να μπορέσουμε να βελτιώνουμε συνεχώς την καθημερινότητα των δημοτών και να σχεδιάσουμε λύσεις όπου αυτές απαιτούνται. Το σύστημα αυτό προοδευτικά θα καλύψει και όλες τις ελεγχόμενες θέσεις της πόλης (Θέσεις στάθμευσης ΑμεΑ, θέσεις φορτοεκφόρτωσης, στάσεις λεωφορείων, θέσεις φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων κλπ.) προκειμένου να υπάρχει άμεση ειδοποίηση προς την Δημοτική Αστυνομία για τυχόν παραβάσεις.

2) Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Κινητικότητας και Περιβαλλοντικών Ρύπων.

Ταυτόχρονα, στο Ρέθυμνο έχουμε ήδη εγκαταστήσει δίκτυο θερμικών καμερών και περιβαλλοντικών αισθητήρων το οποίο μας παρέχει αναλυτική πληροφόρηση σε πραγματικό χρόνο τόσο για τα κυκλοφοριακά δεδομένα της πόλης όσο και για τα περιβαλλοντικά δεδομένα στις αντίστοιχες περιοχές. Συγκεκριμένα, οι θερμικές κάμερες καταγράφουν αριθμό οχημάτων, ταξινομημένο ανά κατηγορία μεγέθους οχήματος και ανά κατεύθυνση, ταχύτητες, πυκνότητα κλπ. προκειμένου να μπορούμε να εντοπίσουμε έγκαιρα προβλήματα και να σχεδιάσουμε λύσεις στηριζόμενοι σε πραγματικές και αναλυτικές μετρήσεις. Ταυτόχρονα το εν λόγω σύστημα έχει τη δυνατότητα να παρέχει έγκαιρες ειδοποιήσεις και να ενημερώνει την υπηρεσία για έκτακτα γεγονότα ή περιστατικά που χρήζουν άμεσης παρέμβασης από το Δήμο.

Ε. Υλοποίηση Ευρωπαϊκών Χρηματοδοτικών Προγραμμάτων για την Βιώσιμη Ανάπτυξη και την Κυκλική Οικονομία.

Ολοκληρώνοντας την τοποθέτηση μου και στο πλαίσιο μιας ευρύτερης αναφοράς στις «Πολιτικές και Χρηματοδοτικές λύσεις για την Τοπική Αυτοδιοίκηση» στους τομείς της ενέργειας, τους περιβάλλοντος και της βιώσιμη κινητικότητας, που αποτελεί και το βασικό άξονα του σημερινού μας διαλόγου, να αναφερθώ πολύ σύντομα στην υλοποίηση από το

Δήμο Ρεθύμνης τριών Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων που αφορούν στη Βιώσιμη Ανάπτυξη και την Κυκλική Οικονομία.

1.) Έργο CASTWATER

Το CASTWATER είναι ένα έργο το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το Interreg Med και ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο του 2019. Ο Δήμος Ρεθύμνης ήταν ο επικεφαλής εταίρος του προγράμματος και στόχο είχε την προώθηση πολιτικών για την βελτιστοποίηση της διαχείρισης των υδάτινων πόρων σε τουριστικούς προορισμούς. Κατά την υλοποίηση του έργου, σε συνεργασία με άλλους 11 εταίρους – εκπροσώπους 10 περιφερειών της ΕΕ από Ελλάδα, Ιταλία, Κύπρο, Μάλτα, Κροατία και Γαλλία

{Δημος Ρεθυμνης (Gr) - Περιφερεια Emilia Romagna (It) - Περιφερεια Veneto (It) - Συμβουλιο Υδατοπρομηθειας Λεμεσου Cy) - Πανεπιστημιο Πατρων (Gr) - Ευρωμεσογειακο Ινστιτουτο Νερου (Es) - Ινστιτουτο Γεωργιας Και Τουρισμου Κροατιας (Hr) - Διαμερισμα Της Herault (Fr) - Ιδρυμα Περιφερειακης Αναπτυξης & Διαλογου Μάλτας (Mt) - Οργανισμος Ενεργειας Και Υδατων Μάλτας (Mt) - Ιδρυμα Τουρισμου Της Valencia (Es) - Αναπτυξιακη Εταιρια Της Περιφερειας Veneto Για Την Εφαρμοσμενη Ερευνα, Την Καινοτομια Και Τη Μεταφορα Τεχνολογιας (It)},

ανταλλάξαμε τεχνογνωσία, βέλτιστες πρακτικές και ιδέες υιοθέτησης λύσεων για την αποδοτικότητα του νερού στις περιφέρειές μας.

Στο πλαίσιο του έργου αναπτύχθηκε ένα χρήσιμο διαδικτυακό εργαλείο για υπηρεσίες, ιδιώτες αλλά και μικρομεσαίες τουριστικές επιχειρήσεις που επιτρέπει τη διάχυση γνώσης σχετικά με τις μεθόδους μέτρησης και αξιολόγησης μέτρων για τη διαχείριση του τουριστικού νερού στον τομέα της κατανάλωσης υδάτινων πόρων και να τους προτείνει έξυπνους και απλούς τρόπους για τη βελτιστοποίηση στον ευαίσθητο τομέα αυτό. Το διαδικτυακό εργαλείο είναι διαθέσιμο για όλους στη διεύθυνση:

<https://www.castwatertool.ceid.upatras.gr/?lang=gr>

β. PLASTECO

Το PLASTECO είναι μια νέα Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία η οποία ξεκίνησε πριν μερικούς μήνες και χρηματοδοτείται από το INTERREG EUROPE, με στόχο τον καθαρισμό των πλαστικών απορριμμάτων και λιπαντικών σε Περιφέρειες της Ε.Ε. Ο Δήμος Ρεθύμνης

συμμετέχει και εδώ ως επικεφαλής εταίρος. Το PLASTECO, σε συνάρτηση με την «Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα πλαστικά στην Κυκλική Οικονομία» είναι ήδη σε εξέλιξη και υποστηρίζει τις συμμετέχουσες περιοχές να ακολουθήσουν τα απαραίτητα βήματα για τη μετάβασή τους σε μια «νέα οικονομία πλαστικών». Η έμφαση θα δοθεί στις εξελίξεις στη διαχείριση των απορριμμάτων, την εξάλειψη των πλαστικών μιας χρήσης, προωθώντας την ανάπτυξη μέσω της οικολογικής καινοτομίας.

Αναμενόμενα αποτελέσματα του PLASTECO:

- Αύξηση των ικανοτήτων 180 στελεχών της Δημόσιας διοίκησης για να υποστηρίξουν νέες τροχιές ανάπτυξης & ενεργειακή ασφάλεια
- Εν δυνάμει αποδέσμευση 19 εκ. Ευρώ για να υποστηριχθούν έργα για την ανακύκλωση πλαστικών, την οικολογική καινοτομία και τις εναλλακτικές τεχνολογίες.
- Αύξηση της ευαισθητοποίησης και ενίσχυση της συναίνεσης ανάμεσα στους παραγωγούς πλαστικών και τους καταναλωτές.

γ. INCIRCLE

Το έργο INCIRCLE είναι επίσης μια νέα πρωτοβουλία, η οποία χρηματοδοτείται από το Interreg Med και αποσκοπεί στην υποστήριξη νησιωτικών και αραιοκατοικημένων περιοχών για τη μετάβασή τους προς την Τουριστική Κυκλική Οικονομία. Στο πρόγραμμα συμμετέχει – μοναδική πόλη από την Ελλάδα – το Ρέθυμνο μαζί με εταίρους από Κύπρο, Ισπανία, Μάλτα και Αλβανία

Στόχος είναι η δημιουργία ενός κοινού μεθοδολογικού πλαισίου αντιμετώπισης της εποχικής διακύμανσης που ισχύει στις οικονομίες ευαίσθητων Μεσογειακών Τουριστικών περιοχών, με όρους ενός βελτιωμένου και ολοκληρωμένου βιώσιμου τουριστικού σχεδιασμού για να διατηρηθούν και να αξιοποιηθούν οι μη ανανεώσιμοι πόροι τους. Το INCIRCLE θα αξιοποιήσει την εμπειρία από προηγούμενα έργα, κεφαλαιοποιώντας τη γνώση και τα διαθέσιμα εργαλεία προκειμένου να δοκιμάσουμε νέες μεθοδολογίες οι οποίες θα ακολουθήσουν τις αρχές της κυκλικής οικονομίας.

Επίλογος

Κυρίες και Κύριοι,

Με αυτές τις σκέψεις, οι οποίες απέδωσαν ένα μικρό μόνον μέρος ενός ευρύτατου σχεδιασμού που όλοι αντιλαμβανόμαστε αφού αποτελεί για όλους τους Δήμους, κοινή επιδίωξη, σας ευχαριστώ πολύ για την υπομονή σας. εύχομαι πραγματικά να καταφέρουμε ως χώρα αλλά και ως Τοπική Αυτοδιοίκηση που αποτελεί το ανάχωμα σε όλες τις ανάγκες και απαιτήσεις των συμπολιτών μας, να τύχουμε του κρατικού ενδιαφέροντος με τολμηρές αποφάσεις, γενναίες χρηματοδοτήσεις και καινοτόμες πρωτοβουλίες που θα μας επιτρέψουν να μεταμορφώσουμε τους τόπους μας και τη χώρα ως σύνολο σε μια σύγχρονη, δυναμική, αξιόπιστη, ευέλικτη και ελκυστική χώρα.

Σας ευχαριστώ πολύ.